

Het samenwerkingsakkoord over het opnemen van luchtvaartactiviteiten in het EU ETS

Het decreet houdende instemming met het
samenwerkingsakkoord betreffende het opnemen van
luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in
broeikasgasemissierechten overeenkomstig Richtlijn
2008/101/EG

Datum van goedkeuring

13 september 2012

Volgnummer

2012 | 57

Coördinator + e-mailadres

Sandra Sliwa, sandra.sliwa@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams Minister van Leefmilieu, Natuur
en Cultuur
Koolstraat 35
1000 Brussel

Datum   **13 september 2012**

Uw referentie   **K37-U-12**

Onze referentie   **02/L16/2012/771**

Betreft   **Het decreet houdende instemming met het samenwerkings-
akkoord betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten
in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten
overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG**

Mevrouw de minister,

Op 2 juli 2012 ontving de Minaraad de adviesvraag over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG.

Richtlijn 2008/101/EG was in Vlaanderen omgezet via het decreet van 8 mei 2009 houdende wijziging van het REG-decreet van 2 april 2004, wat de uitbreiding tot luchtvaartactiviteiten betreft. Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest heeft tegen het Vlaams decreet van 8 mei 2009 een beroep tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof heeft in haar arrest van 2 maart 2011 het decreet van 8 mei 2009 vernietigd. Teneinde de rechtsonzekerheid die uit de vernietiging zou voortvloeien te vermijden, handhaaft het Hof de bepalingen van het vernietigde decreet tot de inwerkingtreding van een samenwerkingsakkoord ter uitvoering van Richtlijn 2008/101/EG.

Op 6 juni 2012 heeft het Overlegcomité een ontwerp van samenwerkingsakkoord goedgekeurd. Dit ontwerp van samenwerkingsakkoord ligt nu voor ter advies.

Het decreet van 8 mei 2009 houdende wijziging van het REG-decreet is tot stand gekomen op basis van een *voorstel* van decreet waarover de Minaraad niet om advies werd gevraagd. De Raad waardeert het dat hij dit keer wel om advies wordt gevraagd.

Richtlijn 2008/101/EG moest worden omgezet tegen 2 februari 2010. Hoewel Vlaanderen de richtlijn tijdig had omgezet via het decreet van 8 mei 2009 heeft de vernietiging door het Grondwettelijk Hof, op basis van een rechtszaak aangespannen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, als gevolg dat België deze richtlijn eigenlijk nog niet heeft omgezet. Dit betekent dat er momenteel sprake is van een omzettingsachterstand van meer dan twee jaar. De Europese Commissie hanteert een nultolerantie ten opzichte van richtlijnen waarvoor de omzettingstermijn met meer dan twee jaar verstreken is¹. Op 23 maart 2012 heeft de Europese Commissie dan ook de inbreukprocedure tegen België ingeleid. Hieruit volgt dat de omzetting van Richtlijn 2008/101/EG in België dringend is.

Artikel 13 van het ontwerp samenwerkingsakkoord stelt dat "*Het huidige samenwerkingsakkoord [...] geenszins een voorafname [is] op de verdeling van de inkomsten uit de veiling.*" De Minaraad stelt vast dat er geen dergelijke bepaling was opgenomen in het decreet van 8 mei 2009. Het feit dat het ontwerp samenwerkingsakkoord uitdrukkelijk vermeldt dat de taakverdeling inzake het beheer en de administratie van de in de richtlijn aan de lidstaten opgelegde taken geenszins een voorafname is op de verdeling van de opbrengsten van de veiling van emissierechten, wijst erop dat de verdeling van deze opbrengsten een delicaat onderwerp is waarover de verschillende overheden in dit land nog geen akkoord hebben bereikt.

De verdeling van de opbrengst van de veiling van emissierechten is een element dat deel uitmaakt van een breder pakket van "verdelingsvraagstukken" waarin de Belgische doelstellingen in het kader van het EU Klimaat- en Energiepakket moeten worden verdeeld over de verschillende Belgische entiteiten. Meer bepaald gaat het over volgende doelstellingen (1) de uitstoot van broeikasgassen in de niet-ETS-sectoren tegen 2020 met 15% te verminderen (t.o.v. 2005); (2) het aandeel hernieuwbare energie in het bruto eindgebruik in 2020 te verhogen tot 13%; (3) de Belgische bijdrage aan de internationale klimaatfinanciering op korte termijn te verdelen (150 miljoen in de periode 2010-2012) en ook en vooral de grootteorde en de verdeling te bepalen van de Belgische bijdrage op lange ter-

---

¹ De Europese Raad van 15-16 maart 2002 in Barcelona heeft een nultolerantie doelstelling geformuleerd voor richtlijnen waarvoor de omzettingstermijn meer dan twee jaar verstreken is: "*De Europese Raad roept de lidstaten op zich nog meer in te spannen om die doelstelling te verwezenlijken en voor de volgende voorjaarsbijeenkomst van de Raad in 2003 een omzettingsdoelstelling van 100% te bereiken voor de richtlijnen waarvan de implementatietermijn reeds meer dan twee jaar is verstreken*".

mijn; (4) de opbrengsten van de veiling van emissierechten te verdelen in het kader van het EU ETS. De Minaraad wees er reeds in verschillende adviezen op dat de interne verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen een dringende zaak is.

De rechtszaak inzake het decreet van 8 mei 2009 staft opnieuw de indruk van de Minaraad dat de intra-Belgische onderhandelingen over de verdeling van deze doelstellingen niet vlot verlopen. De emissiereductiedoelstelling voor de niet ETS sectoren en de doelstelling inzake het aandeel hernieuwbare energie zijn gebaseerd op een intra-EU-inspanningsverdeling. De Minaraad vraagt dan ook dat België zijn engagement ten opzichte van de andere lidstaten naleeft. Als België zijn doelstellingen niet haalt, impliceert dat immers een sterkere inspanning van andere lidstaten teneinde de EU-doelstelling niet in het gedrang te brengen.

De intra-Belgische inspanningsverdeling is bovendien dringend om een aantal bijkomende redenen. (1) In 2013 zou het derde Vlaams Klimaatplan in werking moeten treden. (2) Op 1 januari 2013 gaat de derde handelsperiode van het EU ETS van start. In tegenstelling tot wat het geval was in de eerste twee handelsperiodes, is, in de derde handelsperiode, veiling van emissierechten de primaire toewijzingsmethode. Richtlijn 2008/101/EG bepaalt verder dat vanaf 1 januari 2013 15% van de emissierechten in de luchtvaartsector geveild wordt. (3) Op 31 december 2012 loopt ook de periode van de "snelstartfinanciering" af.

De Minaraad herhaalt dan ook de noodzaak voor de gewesten en de federale overheid om dringend en constructief samen te werken met het oog op een snel akkoord over de intra-Belgische verdeling van de uit het EU Klimaat- en Energiepakket voortvloeiende klimaat- en energiedoelstellingen.

De Minaraad beraadt zich over een mogelijk advies inzake de verdeling van de klimaat- en energiedoelstellingen.

Hoogachtend,

Walter Roggeman
Voorzitter